

สรุป

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คดีหมายเลขดำที่ ๑๘๐/๒๕๖๐

คดีหมายเลขแดงที่ ๒๘๙๕/๒๕๖๐

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง

นายสรวิชญ์ เจริญรัตนสิน

ผู้คัดค้านที่ ๑

นางนภิสรา เจริญรัตนสิน

ผู้คัดค้านที่ ๒

นางเหมย์ลวง แซ่พ่าน

ผู้คัดค้านที่ ๓

นายชวลิต เจริญรัตนสิน

ผู้คัดค้านที่ ๔

ความผิดต่อพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นความผิดมูลฐานตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๓ (๑) นั้น ไม่รวมถึงความผิดฐานมียาเสพติดไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต เนื่องจากโดยสภาพความผิดดังกล่าว ผู้กระทำความผิดนั้นๆ ไม่ได้ทรัพย์สินใดจากการกระทำความผิด จึงไม่มีเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดที่ศาลจะสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน เมื่อทรัพย์สินที่ผู้ร้องอายัดจำนองและศาลพิงมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง จะต้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ซึ่งตามประเด็นในอุทธรณ์ต้องเป็นเงินหรือทรัพย์สินอันมีองค์ประกอบสำคัญ คือ “ที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐาน” และข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าศาลจังหวัดกำแพงเพชรพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ ในความผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต มิใช่ฐานร่วมกันมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ดังที่พนักงานอัยการจังหวัดกำแพงเพชรยื่นฟ้อง ผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ จึงมิใช่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นความผิดมูลฐาน ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๓ เงินสดและเงินฝากในบัญชีดังกล่าวพร้อมดอกผล จึงมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐาน ศาลจึงไม่อาจมีคำสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินได้

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีการสั่งให้เงินสด ๘๑๙,๕๓๓.๗๕ บาท และเงินในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาคลองลาน เลขที่บัญชี ๒๘๒-๒-๖๔๘๗๒-๙ ชื่อบัญชี นางเหมย์ลวง แซ่พ่าน และนายสรวิชญ์ เจริญรัตนสิน ตามบัญชีทรัพย์สิน เอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๑๑ พร้อมดอกผล ตกเป็นของแผ่นดิน

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว

กองกฎหมาย

LEGAL AFFAIRS BUREAU

ผู้คัดค้านทั้งสี่ยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้เงินสด ๘๑๙,๕๓๓.๗๕ บาท และเงินในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาคลองลาน เลขที่บัญชี ๒๘๒-๒-๖๔๘๗๒-๙ ชื่อบัญชี นางเหมยลวง แซ่ฟ่าน และนายสรวิชัย เจริญรัตนสิน ตามบัญชีรายการทรัพย์สิน เอกสารหมายเลข ร.๑๑ พร้อมดอกผล ตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านทั้งสี่อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ขอให้จริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ ที่บ้านเลขที่ ๘๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร พร้อมของกลางฝิ่นดิบน้ำหนักประมาณ ๓,๘๐๐ กรัม โดยกล่าวหาว่า ร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต พร้อมยึดเงินสด ๘๑๙,๕๓๓.๗๕ บาท และอายัดเงินในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาคลองลาน เลขที่บัญชี ๒๘๒-๒-๖๔๘๗๒-๙ ชื่อบัญชี นางเหมยลวง แซ่ฟ่าน และนายสรวิชัย เจริญรัตนสิน ตามบัญชีทรัพย์สิน เอกสารหมายเลข ร.๑๑ พร้อมดอกผล ซึ่งเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้ แล้วพนักงานอัยการจังหวัดกำแพงเพชรเป็นโจทก์ยื่นฟ้องขอให้ลงโทษผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ ในความผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต แต่ศาลจังหวัดกำแพงเพชรพิจารณาแล้วพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๓๒๕๓/๒๕๕๖ ฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุกคนละ ๖ ปี คดีถึงที่สุดแล้ว ตามเอกสารหมายเลข ร.๓ จากนั้นคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาคดีตามขั้นตอนแล้ว เชื่อว่าเงินสดและเงินในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่ยึดและอายัดไว้ดังกล่าว เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่ผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดที่ถูกจับกุม อันเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ จึงมีมติให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งเรื่องให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เงินสดและเงินในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่ยึดและอายัดไว้ดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินเป็นคดีนี้

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านทั้งสี่ว่าเงินสดและเงินในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ตามบัญชีรายการทรัพย์สิน เอกสารหมายเลข ร.๑๑ พร้อมดอกผล เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่ศาลพิงมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง หรือไม่

เห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้เลขาธิการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยเร็ว” และมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อศาลทำการไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๔๙ แล้ว หากศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และคำร้องของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้รับโอนทรัพย์สินตามมาตรา

๕๐ พรรคหนึ่ง ฟังไม่ขึ้น ให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน” จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้ร้องอาจยื่นคำร้องและศาลฟังมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินได้ก็ต่อเมื่อทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ซึ่งตามมาตรา ๓ แห่งบทบัญญัติเดียวกันได้ให้นิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” ไว้ว่าหมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานพอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐานพอกเงิน และให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้ เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำ ความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานพอกเงิน และในมาตราเดียวกันได้ให้นิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ไว้ใน (๑) ว่าหมายความว่า ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แสดงว่าทรัพย์สินที่ผู้ร้องอาจยื่นคำร้องและศาลฟังมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๔๙ พรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๕๑ พรรคหนึ่ง นั้น กล่าวโดยเฉพาะตามประเด็นในอุทธรณ์ ต้องเป็นเงินหรือทรัพย์สินอันมีองค์ประกอบสำคัญ คือ “ที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐาน” หรืออีกนัยหนึ่งก็คือที่ได้มาจากความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั่นเอง แม้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๙ มาตรา ๓ จะให้นิยามคำว่า “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ว่าหมายถึงความผิดที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด และให้นิยามคำว่า “กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด” ว่าหมายถึงกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย และกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ก็ตาม ก็ต้องแปลความว่าความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดดังที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓ ให้นิยาม “ความผิดมูลฐาน” ไว้นั้น ไม่รวมถึงความผิดฐานมียาเสพติดไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต เนื่องจากโดยสภาพความผิดดังกล่าว ผู้กระทำความผิดนั้นๆ ไม่ได้ทรัพย์สินใดมาจากการกระทำความผิด จึงไม่มีเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดที่ศาลจะสั่งให้ทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดฐานนี้ตกเป็นของแผ่นดิน เช่นเดียวกับที่พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๓ ให้นิยามคำว่า “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือหรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย หากได้ให้นิยามรวมไปถึงความผิดฐานมียาเสพติดไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ดังนั้น ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓ ให้นิยามความผิดมูลฐานไว้นั้น จึงไม่รวมถึงความผิดฐานมียาเสพติดไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ ถูกศาลจังหวัดกำแพงเพชรพิพากษาว่ามีความผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต มิใช่ฐานร่วมกันมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาตดังที่พนักงานอัยการจังหวัดกำแพงเพชรยื่นฟ้อง ผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ จึงมิใช่ผู้กระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓ เงินสดและเงินในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมาย ร.๑๑ พร้อมดอกผลจึงมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐาน ศาลจึงไม่อาจมีคำสั่งให้เงินสดและเงินฝากในบัญชีออมทรัพย์ดังกล่าวพร้อม

กองกฎหมาย
LEGAL AFFAIRS BUREAU

ดอกผลตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๕๑
วรรคหนึ่ง ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เงินสดและเงินในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ดังกล่าวพร้อมดอกผลตกเป็นของ
แผ่นดินมานั้น ศาลอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้คัดค้านทั้งสี่ฟังขึ้น

พิพากษากลับ ให้ยกคำร้องของผู้ร้อง ให้คืนเงินสดและเงินฝากในบัญชีออมทรัพย์ตามบัญชีรายการ
ทรัพย์สินเอกสารหมายเลข ร.๑๑ พร้อมดอกผลแก่ผู้คัดค้านทั้งสี่ ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ